

بناام خدا

مهار توره، رشد تولید

روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی

درباره: گزارش عملکرد پنج ساله ثبت برخط پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانش‌آموختگان ایرانی بیرون از کشور

با سلام و احترام

به استحضار می‌رساند که پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک) با همکاری سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات، فناوری؛ از سال ۱۳۹۷ پذیرای ثبت برخط پایان‌نامه‌ها و رساله‌های («پارسا»های) دانش‌آموختگان ایرانی بیرون از کشور در سامانه ملی ثبت پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌ها (در نشانی SBT.IRANDOC.AC.IR) شد. در پنج سال نخست و از ۲۸ آبان ۱۳۹۷ تا ۲۸ آبان ۱۴۰۲، سه هزار و ۶۰۸ پارسا با تأیید سازمان امور دانشجویان در این سامانه به ثبت رسیده‌اند که دو هزار و ۵۹ رساله دکتری (۵۷,۰۶ درصد) و هزار و ۵۴۹ پایان‌نامه کارشناسی ارشد (۴۲,۹۳ درصد) را در بر دارند. از میان دانش‌آموختگان در این بازه زمانی ۴۶۴ تن (۱۲,۸۶ درصد)، زن و ۳,۱۴۴ تن (۸۷,۱۴ درصد) مرد بوده‌اند. جدول زیر شمار پارساهای ثبت شده را بر پایه جنسیت دانش‌آموختگان و مقطع تحصیل ایشان نشان می‌دهد.

جنسیت دانش‌آموختگان	شمار پارسا در مقطع		
	کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه
مرد	۱,۳۶۰	۱,۷۸۴	۳,۱۴۴
زن	۱۸۹	۲۷۵	۴۶۴
جمع	۱,۵۴۹	۲,۰۵۹	۳,۶۰۸

جدول زیر نیز شمار پارساهای ثبت شده را بر پایه هفت گروه آموزشی نشان می‌دهد.

رتبه	گروه	شمار پارسا	درصد	رتبه	گروه	شمار پارسا	درصد
۱	فنی و مهندسی	۲,۲۰۲	۶۱,۰۳	۵	کشاورزی	۴۹	۱,۳۵
۲	علوم انسانی	۶۱۲	۱۶,۹۶	۶	علوم پزشکی	۲۷	۰,۷۴
۳	علوم پایه	۴۸۸	۱۳,۵۲	۷	دامپزشکی	۱	۰,۰۲
۴	هنر	۲۲۹	۶,۳۴	-	جمع	۳,۶۰۸	۱۰۰

بیشترین دانش‌آموختگان در این بازه زمانی از کشور آمریکا بوده‌اند و کشورهای ایتالیا، کانادا، مالزی، و انگلستان در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند. جدول زیر شمار پارساها را از کشورهای گوناگون جهان نشان می‌دهد.

رتبه	کشور	شمار دانشگاه	شمار پارسا در گروه									شمار پارسا در مقطع	درصد	
			فنی و مهندسی	علوم انسانی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	علوم پزشکی	کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی			
۱	آمریکا	۱۰۳	۴۵۷	۲۶	۷۶	۹	۱	۰	۱	۱	۱۱۷	۴۵۳	۵۷۰	۱۵,۸۰
۲	ایتالیا	۳۱	۳۳۵	۵۳	۳۴	۹۳	۲	۰	۲	۱	۴۲۳	۹۵	۵۱۸	۱۴,۳۵
۳	کانادا	۳۱	۳۳۰	۲۳	۷۷	۱۰	۳	۰	۳	۱	۲۱۴	۲۳۰	۴۴۴	۱۲,۳۰
۴	مالزی	۷	۱۶۳	۷۸	۳۶	۱۷	۶	۰	۶	۷	۹۵	۲۱۲	۳۰۷	۸,۵۰
۵	انگلستان	۵۱	۸۵	۵۳	۱۶	۹	۰	۰	۰	۴	۸۸	۷۹	۱۶۷	۴,۶۲
۶	ترکیه	۱۱	۹۳	۳۲	۱۴	۱۴	۸	۰	۸	۱	۸۶	۷۶	۱۶۲	۴,۵۰
۷	استرالیا	۲۷	۱۰۷	۱۹	۲۰	۷	۲	۰	۲	۰	۲۷	۱۲۸	۱۵۵	۴,۳۰
۸	هندوستان	۱۹	۲۱	۹۵	۱۵	۹	۴	۰	۴	۴	۴۲	۱۰۶	۱۴۸	۴,۱۰
۹	آلمان	۴۴	۶۸	۱۷	۳۱	۳	۳	۱	۳	۱	۶۷	۵۷	۱۲۴	۳,۴۳
۱۰	فرانسه	۵۱	۴۸	۴۱	۲۰	۱۰	۱	۰	۱	۱	۳۳	۸۸	۱۲۱	۳,۳۵
۱۱	سوئیس	۹	۷۰	۹	۲۷	۳	۱	۰	۱	۰	۴۶	۶۴	۱۱۰	۳,۰۵
۱۲	اسپانیا	۲۰	۴۹	۱۹	۱۲	۹	۵	۰	۵	۰	۲۳	۷۱	۹۴	۲,۶۰
۱۳	چین	۳۱	۵۲	۱۹	۱۶	۲	۳	۰	۳	۱	۲۷	۶۶	۹۳	۲,۵۷
۱۴	روسیه	۲۳	۳۲	۲۳	۱۲	۵	۰	۰	۵	۰	۴۶	۲۶	۷۲	۱,۹۹
۱۵	هلند	۱۴	۳۳	۱۸	۱۰	۴	۳	۰	۳	۱	۲۵	۴۴	۶۹	۱,۹۱
۱۶	سوئد	۱۴	۴۸	۹	۸	۱	۰	۰	۱	۰	۵۱	۱۵	۶۶	۱,۸۳
۱۷	قبرس	۱	۱۸	۱۱	۳	۵	۰	۰	۵	۰	۲۳	۱۴	۳۷	۱,۰۲
۱۸	نیوزلند	۸	۲۰	۷	۵	۱	۲	۰	۲	۱	۲	۳۴	۳۶	۰,۹۹
۱۹	بلژیک	۷	۱۵	۶	۳	۰	۱	۰	۳	۳	۱۲	۱۶	۲۸	۰,۷۷
۲۰	کره جنوبی	۱۰	۱۵	۴	۴	۱	۱	۰	۱	۰	۹	۱۶	۲۵	۰,۶۹
۲۱	ژاپن	۱۰	۱۴	۲	۵	۰	۲	۰	۵	۰	۰	۲۴	۲۴	۰,۶۶
۲۲	نروژ	۴	۱۸	۴	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱۴	۹	۲۳	۰,۶۳
۲۳	پرتغال	۵	۱۶	۱	۳	۱	۰	۰	۳	۰	۵	۱۶	۲۱	۰,۵۸
۲۴	دانمارک	۵	۱۵	۰	۳	۰	۰	۰	۳	۰	۴	۱۵	۱۹	۰,۵۲
۲۵	فنلاند	۶	۱۱	۱	۶	۰	۰	۰	۶	۰	۹	۹	۱۸	۰,۴۹
۲۶	مجارستان	۶	۷	۵	۲	۱	۱	۰	۲	۰	۱۱	۵	۱۶	۰,۴۴
۲۷	آذربایجان	۳	۰	۹	۲	۲	۲	۰	۲	۰	۱	۱۲	۱۳	۰,۳۶
۲۸	برزیل	۵	۶	۰	۶	۰	۱	۰	۶	۰	۰	۱۳	۱۳	۰,۳۶
۲۹	سنگاپور	۳	۱۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۱۲	۱۳	۰,۳۶
۳۰	استونی	۲	۹	۰	۲	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۱۰	۱۱	۰,۳۰

رتبه	کشور	شمار دانشگاه	شمار پارسا در گروه								شمار پارسا در مقطع	درصد	
			فنی و مهندسی	علوم انسانی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	علوم پزشکی	کارشناسی ارشد			دکتری تخصصی
۳۱	ایرلند	۲	۷	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۲	۹	۰,۲۵
۳۲	ارمنستان	۳	۳	۲	۱	۲	۰	۰	۰	۰	۴	۸	۰,۲۲
۳۳	تاجیکستان	۳	۰	۶	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۷	۷	۰,۱۹
۳۴	هنگ کنگ	۳	۶	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۷	۰,۱۹
۳۵	اتریش	۵	۳	۲	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۴	۶	۰,۱۶
۳۶	اوکراین	۴	۴	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۴	۶	۰,۱۶
۳۷	بلاروس	۳	۱	۰	۲	۳	۰	۰	۰	۰	۵	۶	۰,۱۶
۳۸	لبنان	۳	۰	۵	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۳	۶	۰,۱۶
۳۹	لهستان	۲	۰	۱	۲	۲	۰	۰	۰	۰	۱	۵	۰,۱۳
۴۰	آفریقای جنوبی	۲	۱	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۴	۰,۱۱
۴۱	تایوان	۳	۲	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۳	۰,۰۸
۴۲	چک	۳	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۳	۰,۰۸
۴۳	فیلیپین	۲	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۳	۰,۰۸
۴۴	بلغارستان	۲	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰,۰۵
۴۵	تایلند	۲	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰,۰۵
۴۶	لوکزامبورگ	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰,۰۵
۴۷	یونان	۲	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۲	۰,۰۵
۴۸	امارات متحده عربی	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۴۹	ایسلند	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۰	آرژانتین	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۱	پاکستان	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۲	رومانی	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۳	سوریه	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۴	صربستان	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۵	عراق	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۶	قرقیزستان	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲
۵۷	ونزوئلا	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۲

از ۲۸ آبان ۱۳۹۷ تا ۲۸ آبان ۱۴۰۲، رشته مهندسی برق بیشترین ثبت پارسا را داشته است و رشته‌های مهندسی مکانیک، مهندسی عمران، علوم کامپیوتر، و مهندسی کامپیوتر در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند. جدول زیر، شمار پارساها را برای ۲۰ رشته نخست نشان می‌دهد.

شمار پارسا در مقطع			رتبه	شمار پارسا در مقطع			رتبه
همه	دکتری تخصصی	کارشناسی ارشد		همه	دکتری تخصصی	کارشناسی ارشد	
۷۵	۵۷	۱۸	۱۱	۴۹۰	۲۹۵	۱۹۵	۱
۷۳	۵۱	۲۲	۱۲	۴۵۱	۲۵۲	۱۹۹	۲
۶۸	۴۳	۲۵	۱۳	۳۳۶	۲۱۷	۱۱۹	۳
۶۵	۳۸	۲۷	۱۴	۱۷۷	۹۳	۸۴	۴
۶۵	۴۰	۲۵	۱۵	۱۶۵	۹۷	۶۸	۵
۵۸	۲۵	۳۳	۱۶	۱۵۵	۷۸	۷۷	۶
۵۸	۲۹	۲۹	۱۷	۱۳۶	۴۱	۹۵	۷
۵۵	۳۴	۲۱	۱۸	۱۱۵	۷۶	۳۹	۸
۴۶	۳۷	۹	۱۹	۷۸	۴۲	۳۶	۹
۴۵	۲۳	۲۲	۲۰	۷۸	۳۵	۴۳	۱۰

آرشیو بی‌مانند ده‌ها هزار پایان‌نامه و رسالهٔ دانش‌آموختگان ایرانی بیرون از کشور در ایراندک که نخستین آن‌ها به سال ۱۹۲۰ میلادی بازمی‌گردد، آینه‌ای فراگیر از تحصیل بسیاری از ایرانیان در کشورهای دیگر است. تحلیل اطلاعات این مدارک می‌تواند به سیاست‌گذاران علم و فناوری، دست‌مایه‌های ارزشمندی را برای ارزیابی عملکرد این بخش از آموزش عالی کشور بدهد. امید آنکه این گزارش به عنوان بخشی از فعالیت‌های دیرین ایراندک در زمینه تحلیل‌های مبتنی بر اطلاعات علم و فناوری، زمینه‌ساز پیشرفت روزافزون علم و فناوری و ارتقای تاثیر آن در جامعه باشد. پیشاپیش سپاسگزارم.

با آرزوی توفیق الهی

محمد حسن زاده

رئیس پژوهشگاه